

i Dag førte Forhandling, erkender jeg dog med Taknemmelighed, at Udtalelserne ikke vare afvisende. De afvisende Røster ere komne til Orde fra en enkelt Side, hvorfra jeg i øvrigt i Forvejen var beløbet paa, at de vilde komme frem, saa der er der ikke noget overraskende eller mistroende for mig eller for de mange, som interessere sig for Sagen.

I de Udtalelser, som have været rettede mod Lovforslagets Princip, og som derfor ogsaa finde deres Udtryk i Betændelsen af, at man fra den Side vil stemme imod Overgangen til 2den Behandling i alt Fald imod Lovforslagets endelige Vedtagelse, foreligger jo altsaa først det Spørgsmaal, om der er en kirkelig Nødstilstand heri Hovedstaden. Jeg er enig med flere af de ærede Talere, som have haft Ordet i Dag, aldeles sikker paa, at en saadan Nødstilstand er til Stede, selv om det i langt større Omfang end det virkelig er Tilfældet, kunde siges, at den og den Søndag har den og den Kirke staaet tom, selv om det i langt større Udstrækning var Tilfældet, hævder jeg bestemt, at der er en kirkelig Nødstilstand til Stede, naar man ser Sagen fra det Synspunkt, som er Kirkens Opgave; thi Kirkens Opgave er jo ikke at vente paa, at Folk kommer til den, men dens Opgave, dens Missionsvirksomhed, som er givet den ved dens Stiftelse, er at komme til Folk og at bringe sin Forlyndelse ud til Menigheden, fordi det som bekendt, eller som et kristeligt Ord siger, ikke er de færreste alene eller væsentlig, som behøve Bøgedom, men de, som ere syge og lide lide. Jeg mener derfor, at det er en given Sag, at der er en Kirkenød i Kjøbenhavn, naar Forholdet er det, at der er et saa ringe Antal af Præster, at de, selv om de alle ere besjælede af den bedste Vilje og Energi i Udførelsen af deres Gerning, ikke ere i Stand til med menneskelige Kræfter, de være nok saa store, at udføre det Kald og det Hverv, som er dem paalagt, og naar der er et saa forholdsvis ringe Antal af Kirker, at det net ikke kan siges, at disse Forsamlingshuse komme til Menighederne, men at de til en vis Grad holde sig tilbage, paa en fornem Maade vente paa, at man fra Udlandet af Byen skal komme til dem. Det mener jeg, er en Nødstilstand, som man, set fra Kirkens Standpunkt, maa erkende, og som ogsaa Staten, for saa vidt den overhovedet vil vedkende sig Kirken og dens Formaal, ogsaa maa erkende.

Over for det Spørgsmaal, som da rejser sig: Skal man gøre noget, og hvad skal man gøre for at afhjælpe denne Nødstil-

stand, udtalte det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Det. Hansen), at det var en rent gal Vej, som dette Lovforslag slog ind paa; det kunde ikke hjælpe at gaa den Vej, fordi det saa blev en Statskirkevej, fordi Folketirken, der hos os allerede var Statskirke, endnu mere vilde blive det, hvis dette Lovforslag tænkes at blive til Lov, og det var kun ved at løsrive Kirken fra den statskirkelige Stilling og gøre den uafhængig, at man overhovedet kunde vente en Afhjælpning af den Nødstilstand, der er til Stede, altsaa Lovforslaget var paa en ganske forkert Vej. Hertil vil jeg nu sære, at i alt Fald er den Vej, Lovforslaget er staaet ind paa, den ved Grundloven og den gældende Lovgivning i det hele anviste. Den er ikke revolutionær, som det ærede Medlem antydede, derimod er den Vej, som han anviser et saadant Lovforslag at gaa, nemlig saa vidt muligt at rive de Bånd løs, som ere mellem Stat og Kirke, revolutionær i den Forstand, at den er i Strid med det, som den bestaaende Forsatning hjemler. Men naa man da spørger, om selve den Ordning af Kirken, som dette Lovforslag ganske vist bygger paa, fordi det er den bestaaende, i sig selv skulde være en Hindring for Opnaaelsen af det Formaal, som Kirken tilsigter, kan jeg ikke forstaa, hvorpaa dette skal grundes, thi dem, vi paakalder, dem, Menighederne trænge til, dem, dette Lovforslag vil skaffe Menighederne, er jo de levende Præster Præsterne. Det er ikke Ministeren eller, som det ærede Medlem kaldte det, hans juridiske Kandidater, det er ikke os, der skal bringe Forlyndelsen ud i Menigheden, og selv om Kirken faar den Forsatning, hvoraf inget er en mere levende Ven end jeg, bliver det jo ikke dem, der komme til at repræsentere den i en repræsentativ Forsamling, paa hvis Kræfter vi skulle bygge, eller som dette Lovforslag paakalder; det er hverken Juristerne eller Teologerne eller Kirkerepræsentanterne der trænges til, og som dette Lovforslag vil skaffe Menighederne, nej det er dem, der skal bringe Forlyndelsen ud omkring i Menighederne, det er Præsterne. Naar man nu altsaa spørger: Blibe da Præsterne hemmede i deres Virksomhed ved den nuværende Kirkestyrelses Form, eller ville de blive det ved den anden, som Grundloven stiller i Udsigt, og som jeg haaber, ogsaa en Gang vil naas, svarer jeg dertil i Overensstemmelse med, hvad det ærede Medlem for 7de Kredss (Bjerre) udtalte: At Præsterne have aldrig været hemmede, den virkelig energiske kristelige Forlyndelse efter den entelstes Overbevisning har inden for de vide Kammer, som Kirken drager, aldrig